

2001-yil fevral oyidan
chiqa boshlagan

Buyuk kelajakni birga quramiz!

BUKHORO YOSHILARI

Ijtimoiy-siyosiy,
ma'naviy-ma'rifiy,
adabiy-badiiy gazeta

2026-YIL, OKTABR,
№ 19-20 (577-578)

21 OKTABRЬ – Ўзбек тилига давлат
тили мақоми берилган кун

ЎЗБЕК ТИЛИНИ БИР КУН ЭМАС, ҲАР КУНИ ҚАДРЛАЙЛИК

Муҳаррир минбари

Бу сана тақвимдаги оддий бир кун эмас. Бу — миллатнинг ўзлигини, тарихини, ғурурини ва эртанги кунига бўлган ишончини ифода этадиган сана.

Ўзбек тили — боболаримиздан қолган мерос, авлодларимизни бирлаштириб турган маънавий кўприк. Алишер Навоийнинг қаламида юксалган, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Ойбек, Ғафур Ғулом сингари ижодкорлар асарларида сайқал топган бу тил бугун миллионлаб инсонларнинг қалбида яшамоқда.

Ўзбек тили давлат тили мақомини олгани катта ютуқ. Лекин, давлат тилига мақом бериш билан иш тугамайди. Аксинча, асосий масъулият шундан кейин бошланади. Чунки тилни қонун эмас, аввало, унинг эгалари ҳаётда ҳимоя қилади.

Бугун давлат идораларида ўзбек тилида ҳужжатлар юритилаётгани, таълим, илм-фан, оммавий ахборот воситалари ва расмий мулоқотда унинг мавқеи кенгайиб бораётгани қувонарли. Электрон платформалар, янги технологиялар ва рақамли муҳитда ўзбек тили учун имкониятлар кўпаймоқда.

Аммо, савол ҳам бор: Биз ўз тилимизни фақат байрам кунларида эслаймизми?

Агар 21 октябрь куни саҳнада ўзбек тили ҳақида чиройли гапириб,

22 октябрь куни яна имло хатола-рига, аралаш-қуралаш ёзувларга, мазмунсиз таржималарга қайтсак, бу тилга бўлган ҳурматнинг қай даражада эканини кўрсатади.

Кўчалардаги пешлавҳаларда, реклама ва эълонлардаги имло хатолари ҳам тил маданиятининг кўзгусидир. Расмий ҳужжатда бир сўзнинг нотўғри ёзилиши, оммавий ахборот воситасида саводсиз жумланинг тарқалиши, мансабдор ёки журналистнинг тил меъёрларига бепарво муносабати — булар майда камчиликдек кўриниши мумкин. Аммо, майда хатолар кўпайиб, одатга айланса, тил маданиятига таъсир қилади.

Яна бир оғриқли масала бор.

Баъзан ўзбек тилини яхши билишни замонавийликдан ортда қолишдек қабул қиламиз. Аслида эса дунёдаги кўплаб ривожланган жамиятлар ўз миллий тилини асраш билан бирга, хорижий тилларни ҳам пухта ўрганади. Инглиз, рус, араб, хитой ёки бошқа тилларни билиш ўзбек тилини камситиш, дегани эмас. Аксинча, қанча тил билсак, шунча дунёқарашимиз кенгайди.

Кўп тил билиш орқали ўз тилини қадрлаш ҳам катта масъулият, катта юк. Бу масъулиятни тортишни фақат тилшунослар, ўқитувчилар ёки журналистларнинг вазифаси, деб қарамаслик керак. Тилга ҳурмат ва эъзоз

ҳар биримизнинг вазифамиз. Ота-она фарзанди билан қайси тилда мулоқот қилади? Ўқитувчи дарсда сўзларни қай даражада тўғри қўллайди? Журналист хабарни қандай ёзади? Тадбиркор пешлавҳасини қандай тайёрлайди? Давлат идораси фуқарога қандай мурожаат қилади? Оддий фуқаро ижтимоий тармоқда қандай ёзади? Мана шу саволларнинг жавоби ўзбек тилининг жамиятдаги ҳақиқий мавқеини белгилайди.

Тилни асраш керак, бу уни музей-да сақлаш эмас. Тил яшаши, ишлаши керак. Илм-фан, технология, бизнес, тиббиёт, ҳуқуқ, санъат ва замонавий ҳаётнинг барча соҳаларида тўлақонли хизмат қилиши керак. Шундагина давлат тили ҳақидаги гаплар шиор бўлиб қолмайди.

21 октябрь бизга бир ҳақиқатни яна бир бор эслатади: Миллатнинг тили бор экан, унинг хотираси бор. Хотираси бор экан, ўзлиги бор. Ўзлиги бор экан, келажаги бор.

Шундай экан, ўзбек тилини бир кун эмас, ҳар куни қадрлайлик. Уни баландпарвоз гаплар билан эмас, тўғри сўз, тўғри ёзув, сифатли китоб, саводли ҳужжат, яхши таржима ва муносиб муомала билан улғайтик.

21 октябрь муборак бўлсин!
Ўзбек тили байрамда эмас, ҳар куни юксалсин!

ҒИЖДУВОН ЁШЛАРИ: ИМКОНИАТ ВА НАТИЖАЛАР РАҚАМЛАРДА

Бугун ёшлар масаласи ҳудуд тараққиётининг муҳим йўналишларидан бири. Ғиждувон туманида ёшларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг таълим олиши, касб эгаллаши, бандлигини таъминлаш ва бўш вақтини мазмунли ташкил этиш борасида тизимли ишлар олиб борилмоқда.

Айни пайтда туманда 0–30 ёшдаги 169 минг 786 нафар, 14–30 ёшдаги 76 минг 356 нафар ёш истиқомат қилади. Шундан 32 минг 416 нафари таълим билан банд: 12 минг 881 нафари олий, 2 минг 291 нафари профессионал, 17 минг 244 нафари мактаб таълимида таҳсил олмоқда.

Ёшлар билан манзилли ишлаш мақсадида улар тоифаларга ажратиб ўрганилмоқда. Хусусан, 430 нафар “қизил”, 5 минг 959 нафар “сарик”, 70 минг 164 нафар “яшил” тоифага киритилган.

БЕШ ТАШАББУС: 131 МИНГДАН ОРТИҚ ЁШ ҚАМРОВИ

2026 йилда “Беш ташаббус олимпиадаси” доирасида 21 та лойиҳа ва тадбир ташкил этилиши белгиланган. “5 tashabbus.uz” платформаси орқали 145 минг 486 нафар 10-30 ёшли ёш рўйхатдан ўтган. Шундан 112 минг 236 нафари спорт, 32 минг 456 нафари танлов ва 613 нафари адаптив йўналишларга тўғри келади.

Маҳалла босқичларида 131 минг 249 нафар ёш, жумладан 53 минг 812 нафар қиз мусобақаларга жалб этилди. Туман-шаҳар босқичларида имконияти чекланган 611 нафар ёш иштирок этди.

Ғиждувон ёшлари вилоят босқичларида ҳам муносиб натижаларга эришмоқда. Қўшқ маҳалласи қизлар жамоаси волейболда 3-ўринни, Биёсин маҳалласи жамоаси 2-ўринни эгаллади. Хатча маҳалласидан Дилшод Ризаев узунликка сакрашда 1-ўринни олиб, республика босқичига йўлланма олди.

(давоми 8-бетда)

Янги МАҚСАДЛАР САРИ

Ёшлар етакчиси сифатида ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг ташаббусларини рўёбга чиқариш ва келажак сари дадил қадам ташлашларига кўмаклашишни ўз олдимга мақсад қилиб қўйганман.

Ғиждувон тумани Сарвари маҳалла фуқаролар йиғинида ёшлар етакчиси сифатида фаолиятини бошлаганман.

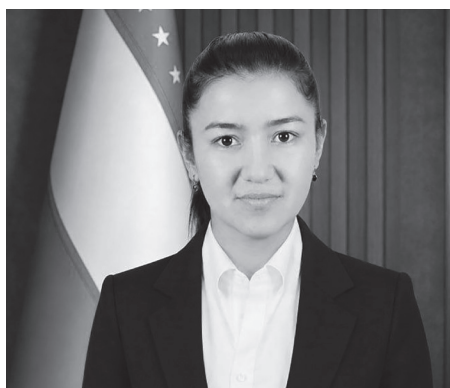
Маҳалламизда 1270 нафар ёш истиқомат қилади. Демак, шунча нафар ёшларнинг ишончини қозониш етакчининг вазифаси эканини ҳис қилдим. Ва олдимга мақсад қўйдим: “Албатта, уларни қалбига кирман”.

Ҳозирда 137 нафар ёш турли фан тўғрақларига жалб қилинган. Шунингдек, ёшларнинг билим ва кўникмаларини оширишга хизмат қилаётган “Қизлар академияси” лойиҳасида 54 нафар фойдаланувчи мавжуд. Улардан 15 нафари сертификатга эга бўлган, “Устоз АИ” дастуридан эса 103 нафар ёш фойдаланмоқда. Уларнинг 10 нафари турли сертификатларни қўлга киритган.

Ёшлар билан ишлашда бандлик масаласи ҳам долзарб йўналишлардан бири бўлиб, 29 нафар ёшнинг бандлиги таъминланди.

Маҳалламизда эътиборга молик жиҳатлардан яна бири — 4 йилдан буён жиноят содир этилмаган. Бу тинчлик ва осойишталикни асраш, ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш ҳамда уларни фойдали машғулотларга жалб қилиш муҳимлигини кўрсатади.

Фаолиятини бошлаганимга ҳали кўп бўлмаган бўлса-да, ёшлар билан самимий мулоқот, изчил меҳнат ва ҳамкорлик орқали

қўзланган мақсадларга эришиш мумкинлигига ишонаман.

Асосий мақсадим — Сарвари маҳалласидаги ҳар бир ёш ўзини ёлғиз ҳис қилмайдиган, муаммоси тингланадиган ва ташаббуси қўллаб-қувватланадиган муҳитни шакллантиришга ҳисса қўшишдир. Шунинг учун бугун қўйилган кичик қадамлар эртага катта натижаларга айланиши учун ёшлар билан бирга ҳаракат қилиб, уларнинг орзу ва мақсадларини рўёбга чиқаришга кўмаклашишда давом этаман.

**Ирода Амонова,
Ғиждувон тумани Сарвари МФЙ
ёшлар етакчиси.**

ЁШЛАР БИЛАН БИРГА ИШЛАЯПМАН

Бугун ёшлар билан ишлаш, уларнинг муаммоларини ўрганиш ва имкониятларини рўёбга чиқариш маҳалла ҳаётидаги муҳим йўналишлардан биридир.

Айиртом маҳалласида ёшлар етакчиси сифатида ўз фаолиятини 2022 йилда бошлаганман. Бугунги кунда ушбу маҳаллада 621 нафар ёш истиқомат қилади.

Уларнинг 543 нафари расмий секторда банд бўлган яшил, 78 нафари норасмий банд бўлган сариқ тоифага кирса, 1 нафар ёш қизил тоифада қайд этилган ва ҳар бир тоифадаги ёш билан алоҳида иш олиб борилмоқда.

Ёшларнинг замонавий билим ва кўникмаларини ошириш мақсадида 211 нафари “Ибрат фарзандлари”, 78 нафари “Қизлар академияси”, 114 нафари “Устоз АИ” платформаларидан фойдаланмоқда. “Қизлар академияси”да 36 нафар, “Устоз АИ”да эса 42 нафар ёш сертификат олган. 157 нафар ёш фан тўғрақларига жалб қилинган бўлиб, уларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

тушуниш ва тўғри йўналтира олишдир. Ҳар бир ёшнинг касб ўрганиши, иш топиши, сертификат олиши ёки аниқ мақсад қўйиши ҳам

“Айиртом” МФЙда тўрт йилдан буён жиноят содир этилмаган. Айни пайтда эса жиноятчиликка мойиллиги бор 1 нафар ёш билан алоҳида иш олиб борилмоқда.

Ёшлар бандлигини таъминлаш бўйича амалга оширилган ишлар натижасида 31 нафар ёшнинг бандлиги таъминланган, миграцияда бўлган 7 нафар ёш билан ҳам доимий алоқа сақланмоқда.

Шу ўринда айтишим жои, ёшлар етакчиси учун энг муҳим фазилат, бу — ёшларни тинглай билиш, уларнинг муаммосини

ёшлар билан ишлашдаги муҳим натижадир, деб ўйлайман.

Келгусида маҳаллада ҳар бир ёш билан индивидуал ишлашни кучайтириш, банд бўлмаган ёшларни ишга жойлаштириш, таълим ва касб-хўнарга жалб қилиш ҳамда замонавий платформалардан фойдаланувчилар сонини оширишни мақсад қилинганман.

**Фарида Душамова,
Ғиждувон тумани Айиртом МФЙ
ёшлар етакчиси.**

2022 йилдан бошлаб, Вобкент тумани Кўлиодина маҳалласида ёшлар етакчиси вазифасида ишлаб келмоқдаман. Бу мен учун юзлаб ёшнинг тақдирига масъулият юклади. Ишни турли ҳужжат ва қоғозлар эмас, одамлар билан суҳбатдан бошлашни афзал билдим.

Ёшлар қуруқ гап ва ваъдалардан кўра, ўзларини намоён этиш учун реал имкониятга муҳтож. Вобкент тумани Кўлиодина маҳалласида ёшлар билан ишлашда ҳам асосий эътибор уларни тинглаш, муаммоларини ўрганиш ва билим, касб, спорт ҳамда тадбиркорлик учун зарур шароитларни яратишга қаратилмоқда. Бу борада амалга оширилаётган ишлар эса ёшларга берилган имкониятнинг аниқ натижаларга айланаётганини кўрсатмоқда.

Кўчама-кўча, хонадонма-хонадон юриб, ҳар бир ёш билан юзма-юз суҳбатлашдим. Шу тариқа маҳалла ёшларининг ҳақиқий баланси шаклланди. Жами ёшлар сони 1250 нафар ва шундан 14–30 ёшдагилар 613 нафарни ташкил этади. Уларни яшил, сариқ ва қизил тоифаларга ажратдим. Бу билан уларнинг ҳар бирига ўз йўлини топишда ёрдам қўлини узатишни истадим. Қизил тоифадагилар билан ишлаш жамоамизга каттароқ масъулиятни юклади. Саъй-ҳаракатларимиз натижасида 18 нафар ёш ҳаётда ўз йўлини топди. 7 нафари ички ишлар ва мудофаа тизимида хизмат қилмоқда, 9 нафари маҳалла ҳоким ёрдамчиси билан ҳамкорликда ажратилган имтиёзли кредит-

ЁШЛАРГА ИМКОНИЯТ КЕРАК, ГАП ЭМАС!

лар орқали ўз тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйди.

Иш бошлаганимда маҳаллада ёшларга мос инфратузилма талаб даражасида эмас эди. Ҳомийлар ва ёшларнинг ўз кўмаги билан “Work-out” майдончаси ҳамда болалар ўйингоҳи қуриб, фойдаланишга топширилди. Тумanning 22-мактаб спорт залига ёритиш чироқлари ўрнатилди. Бунинг натижасида ҳозирда ёшлар кечки соатларда ҳам спорт билан шуғуллана

олишади. Бугун 200 нафардан ортиқ ёш бўш вақтини шу майдонда мазмунли ўтказмоқда. Улар спорт билан шуғулланишлари асосида турли мусобақаларда ютуқларга эришишди. Жумладан, “Беш ташаббус” спорт мусобақаларининг Республика босқичида ғолиб бўлишди. Кўнгилли ва волонтер ёшлар билан якка-ёлғиз нуронийлар хонадонлари ободонлаштирилди. “Яшил макон” акциясида маҳалла ҳудудига 1500 тупдан ортиқ кўчат ўтқазилди.

Шу фаолиятим эътирофи сифатида 2023 йилда “Тарбия ҳимоячиси” кўрак нишони билан тақдирландим. Бу эътибордан қанчалик қувонмайин, энг катта муқофот мен учун ўз йўлини топган ёшларнинг кўзларидаги ишонч ва маҳалламизнинг тинч, обод, сўлим кўчаларини кўришдир.

**Жавлон Тошев,
“Кўлиодина” МФЙ ёшлар етакчиси.**

БҲХОРО МАТБУОТИНИНГ ЙЎҚОТИЛМАГАН МЕРОСИ

Бухоронинг ҳар бир кўчаси, ҳар бир мадрасаси, ҳар бир қадимий деворида тарих нафаси сезилиб туради. Бу заминда қалам аҳли ҳамиша халқ дардини сўзга, замон руҳини тарихга муҳрлаб келган.

Бухоро шахридаги Кўкалдош мадрасасида Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси вилоят бўлими ташаббуси билан “Йўқотилмаган мерос” номли хотира кечаси ўтказилди.

Бунда Бухоро вилояти матбуоти ривожига муносиб ҳисса қўшган устоз журналистларнинг хотираси ёд этилди. Уларнинг ҳаёти, ижодий фаолияти, касбга садоқати ва ав-

лодларга қолдирган бой мероси ҳақида сўз юритилди.

Марҳум устозлар руҳига бағишлаб ўқилган тиловат ва дуодан сўнг иштирокчилар

махсус ташкил этилган хотира кўргазмаси билан танишдилар. Экспозициядан XX аср бошларида чоп этилган “Бухоро пролетари”, “Бухоро ахбори”, “Бухоро ҳақиқати” каби нодир нашрлар, радио соҳасининг илк шаклланиш даврини акс эттирувчи эски жиҳоз ва ускуналар жой олди.

Хотира кечасида Файзулла Хўжаев, Фитрат, Садриддин Айний, Нетьмат Аминов, Омон Мухтор, Жамол Камол, Тошпўлат Ҳамид, Тошпўлат Аҳмад, Ҳалима Воҳидова, Бахшанда Болтаева, Эркин Ёдгоров сингари қалам аҳлининг номлари алоҳида тилга олинди.

Уларнинг ҳаёт йўли осон кечмаган. Айримлари замонасининг тазйиқ ва синовларига дуч келган, айримлари ҳақиқатни айтиш йўлида ўз жонини хавф остига қўйган.

- Аммо, уларнинг бир умумий жиҳати бор эди: касбга садоқат, ҳақиқатга ишонч ва халққа хизмат кўрсатиш туйғуси. Бугун уларни ёд этар эканмиз, аслида, ўз касбимиз, ўз тарихимиз ва ўзлгимиз ҳақида ўйлаймиз. Чунки устозларини унутган шоғирднинг келажиги, тарихни унутган миллатнинг эртаси бўлмайди. Бу хотира бизнинг шоғирдлик бурчимиздир,- дейди уюшманинг Бухоро вилояти бўлими раиси Гулшода Ибрагимова.

Марҳум журналист, адиб ва ёзувчиларнинг оила аъзолари, шунингдек, фахрий журналистлар томонидан мавжуд бой маълумотлар, архив ҳужжатлари, хотиралар ва суратлар асосида Бухоро матбуоти тарихида из қолдирган устоз-журналистлар ҳақида хотира китобини нашр этиш таклифи илгари сурилди. Бу ташаббус, шубҳасиз, алоҳида аҳамиятга эга. Зеро, хотира оғзаки айтилгандагина эмас, ёзиб қолдирилганда авлоддан-авлодга ўтади. Бугун қўлимизда бўлган биргина эски газета ёки сурат эртага бутун бир давр ҳақида сўзлайдиган бебаҳо манбага айланиши мумкин.

Бухоро журналистикаси тарихида ўзидан ўчмас из қолдирган 160 нафар устознинг хотираси қалбларимизда ҳамиша яшайди. Уларнинг қалами тўхтаган бўлиши мумкин, бироқ, улар қолдирган сўз, маънавий мерос ҳамон яшамокда. Ва бу мерос йўқотилмаган. Бор ва барҳаёт.

Зулфизар Мавлонова

КЎЗИ ОЖИЗЛАР КУТУБХОНАДАН ЧЕТДА ҚОЛМАСИН

Китоб инсоннинг энг яқин дўсти, билим ва тафаккур манбаидир. Шу боис, халқимиз азалдан китобни нондай азиз ва мукаддас, деб билган. Бугунги тезкор ахборот замонида эса китобхонга зарур маълумотни ўз вақтида ва сифатли етказиб бериш кутубхоналар зиммасидаги муҳим вазифалардан биридир.

Айниқса, кўзи ожиз ва кўриш имконияти чекланганларга ахборот-кутубхона хизматини кўрсатиш алоҳида эътибор талаб этади. Бугун мамлакатимизда махсус кутубхоналар фаолият юритиб, бу тоифадаги китобхоналарнинг билим олиши ва маънавий эҳтиёжларини қондиришга хизмат қилмоқда.

Бироқ, кутубхонага келиш имконияти чекланган, туман марказидан узоқ ҳудудларда

яшовчи китобхоналар учун хизмат кўрсатиш кўламини янада кенгайтириш зарур. Бунинг учун кўчма кутубхона хизматларини йўлга қўйиш, аудиокитоблардан интернет орқали фойдаланиш имкониятини яратиш, чекка ҳудудларда кутубхоналарнинг тармоқ филиалларини ташкил этиш муҳим.

Бундай филиалларни зарур китоб фонди, замонавий техник воситалар ва интернет билан таъминлаш кўзи ожиз ва кўришда нуқсонли бор китобхоналар, балки, барча аҳоли учун қулайлик яратади. Шу билан бирга, янги иш ўринлари яратилишига ҳам хизмат қилади.

Зеро, замонавий кутубхона — фақат китоб сақладиган жой эмас. У инсонлар билим оладиган, ахборот алмашадиган, мулоқот қиладиган ва маънавий камолот сари интиладиган маскандир.

Бобур Ражабов,
вилоят кўзи ожизлар махсус
кутубхонасининг
Қорақўл туман бўлими
мудир.

1990–1996 йилларда ТошДУ (ҳозирги ЎЗМУ) сиртқи бўлимида таҳсил олган собиқ талабалар бугун журналистиканинг турли йўналишларида фаол меҳнат қилмоқда. Улар йиллар ўтса-да, устозлар сабоғи ва соҳага бўлган меҳрни асраб, ўз касбий йўли ва ижодий изланишлари билан журналистика тараққиётига ҳисса қўшиб келмоқда. Зеро, ҳақиқий мактаб қадри унинг шогирдлари эришган ютуқларда намоён бўлади.

КЕТМОНДАН ДИПЛОМГАЧА

Бир пайтлар катта шоир бўлиш орзусини томорқадаги кетмонга айтиб, у билан хайрлашган эдим. Аммо, Тошкентга бориб ўқишга кириш бир эмас, икки эмас, неча бор йиқилиш, адолат излаб эшикма-эшик юриш ва умидни сўнгги лаҳзагача қўлдан чиқармасликни талаб қилди. Кетмон билан бошланган бу ҳикоя охир-оқибат мени дипломга олиб борди.

Ҳаммаси шундан бошланди. Хужжат топшириш учун Тошкентга кетаётиб, томорқада турган кетмоннинг ёнига бордим.

— Энди сен билан дўст бўлолмайман, ўқишга кираман, — дедим унга. Келажакда катта шоир бўлиш ниятимни тушунтирдим. Кетмон мендан хафа бўлиб қолди.

Кетмонга берилган ваъда

1989 йили журналистика факультетига мақолаларимни олиб келмаганим учун хужжат топшира олмадим. Филология факультетига 10 балл тўпладим, ўтиш бали эса 12 эди. Дадам кейинги йили яна уриниб кўришни таклиф қилди. Қишлоққа қайтиб, колхознинг полиз бригадасига ишга кирдим. Кетмон

билан ярашдим, аммо ўқишга кириш ниятимдан воз кечмадим.

1990 йили журналистика факультетининг кундузги бўлимига хужжат топшириб, 14 балл олдим. Ўтиш бали 16 бўлгани учун яна ўтолмадим. Қабулдан кейин хатоларга тўла тўртта анкетани кўриб қолдим. Кейин уларнинг эгалари ўқишга қабул қилинганини билдим. Бунни хонадошим Адҳамжон Маскоповга айтдим. Мандатдан ўтолмаган йигирмадан ортиқ абитуриент йиғилиб, адолат талаб қилишга қарор қилдик. Кейинчалик гуруҳимизга Тўлқин Рўзиев ҳам қўшилди.

Олти соатга чўзилган “бир дақиқа”

Олий таълим вазири ва Ўзбекистон Журналистлар уюشمаси раҳбарига мурожаат қилдик. Ниҳоят, вазир қабулхонасига кўнғироқ қилганимизда, котиба бир дақиқа кутишимизни айтди. Соат 11 дан 17 гача тушликисиз кутдик.

Ўшанда вазир Шавкат Орифжонович Алимов қабул қилганида, аризамиздаги битта имловий хатони рўқач қилди. Биз эса қабул қилинган абитуриентларнинг хатоларга тўла анкеталарини кўрсатдик. Шундан сўнг вазир сиртқи бўлимга қўшимча қабул масаласини кўриб чиқишга ваъда берди.

Эртаси куни айрим имтиёзли абитуриентлар қабул қилинди, аммо мен ва хонадошим Иззатулло Норбўтаев яна рўйхатдан ташқа-

рида қолдик. Қайта ариза ёздик. Иззатуллонинг аризасига “қабул қилинсин”, менинг аризамга эса “кўриб чиқилсин” деган резолюция қўйилди.

Эрталаб университетда устозимиз Сайди Умиров ва депутат Марат Тешаевич Зоҳидовга дуч келдим. Улардан ёрдам сўрадим. Бироздан сўнг устоз терлаб-қизарганча чиқиб келди:

— Баралла, ўтдинг, ука! Ҳалиги дўстинг ҳам ўтди!

Бу хабарни эшитиб, Иззатуллони кучоқлаб:

— Ўтдик! — дедим.

Кечкурун хонага қайтганимизда, егуликка қаттиқ нон ҳам қолмаган эди. “Очликни уйқу билан енгамиз”, дедим. Ахир, узоқ кутган мақсадимизга етгандик. Йиллар давомида йиғилган кўрқув, чарчоқ ва изтироб тарқалиб, осонгина уйқуга кетдик.

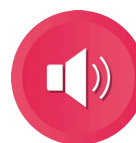
Очликдан “қутқарган” дадам

Эртаси тонгда соат олтиларда дадам келди. Юмшоқ нон ва сомсалар билан келибди. Уларнинг таъмини ҳанузгача унутмаганман...

Кейин устоз Сайди Умиров дадани табриклаб, мени ўқишга қабул қилинганим билан қутлади. Қишлоққа ўша куни ўзимни бутунлай бошқача ҳис қилиб қайтдим. Қўшним, синфдошим ва шеърларимнинг мухлиси Аҳлиддин ҳам ўқишга кирсам, катта хўроз сўйиб нишонлашни ният қилган экан. У ҳам ниятига етди.

Юсуф Ҳамидов шеъри,
Мухтасар Қодирова
ижросида

Шуҳрат Ориф шеъри.
Шокиржон Аҳмадалиев ижросида.

Шундай қилиб, 1990–1996 йилларда ТошДУ (ҳозирги ЎЗМУ) журналистика факультетининг сиртқи бўлимида таҳсил олиш бахтига эришдим.

“Беш”ни кутиб, “уч” олдим

Ҳарбий хизмат сабаб бир курс ортда қолдим. Ниҳоят, давлат имтиҳонларини топшириш вақти келди. Ўқишга киришдаги машаққатлар, ҳарбий хизмат ва талабалар сафидан чиқарилиб, қайта тикланишим бир умрлик хотирага айланганди.

Имтиҳонда кекса устоз билет рақамим бешинчи эканини эшитиб:

— Баҳонг ҳам беш бўладими? — деб сўради.

— Албатта, — деб кулиб жавоб бердим.

Бироқ, ёш ўқитувчи менга кўп қўшимча саволлар берди. Охир-оқибат, битта саволга жавоб бера олмадим ва “уч” баҳо олдим. Бу менга оғир ботди. Шундай бўлса-да, ўзимга: “Барибир, диплом оламан-ку”, деб тасалли бердим.

ТошДУдаги 1990–1996 йилларим қувонч, изтироб ва унутилмас воқеаларга бой бўлди. Бу йиллар менга орзуга етиш учун сабр ва қатъият зарурлигини ўргатди.

Хотира панд бериб, айрим воқеаларни адаштирган бўлсам, узр.

Аъзамжон Мақсудов

ЯХШИЛИККА ҲАЛАЛ БЕРМАНГ!

Қизча дарҳол ўрнидан турди. Кампир эса уни ўз тилида узоқ дуо қилди. Аммо, воқеа шу билан тугамади. Қизчанинг отаси экан, бир бақувват киши дўстимга ўқрайиб қаради-да, тишлари орасидан:

— Санга қолдим, аҳмоқ?! Шу сассиқ

Талабалик давримиз. Сурхондарёлик алпомиш келбат курсдошим Рустам Давлат билан автобусга чиқдик. Биздан кейин кекса рус кампир ҳам чиқди. Бўш жой йўқ эди. Шунда курсдошим 9–10 ёшлардаги қизчага қараб:

— Кампирга жой бермайсанми, қизалоқ?! — деди.

кампирга ўзингни яхши кўрсатмоқчи бўлдингми?! — деди.

— Амаки, ёш боланинг олдида шу гапингиз яхшими? — дедим.

— Маслаҳатингни бориб, отангга қил! — дея у менга ҳам ўдагайлади.

Курсдошим ҳам қизишди, уни тинчланттирдим. Кейинги бекатда автобусдан тушдик.

Бироз сукутдан сўнг воқеани муҳокама қилдик. Отасининг феъли дарров аён бўлди. Шундай бўлса-да, қизчанинг виждони бор экан. Балки, онасидан ёки бошқа яхши одамлардан меҳр ва инсофни ўргангандир. Эҳтимол, унинг қалбидаги меҳр туйғуси устун келгандир. Ҳар ҳолда, у дўстимнинг гапига қулоқ солди ва кекса аёлга жой берди.

Аммо, ёши қирқдан ошган одамни ким инсофга чақира олади? Уни қайта тарбиялаш ҳақида гапиришнинг ўзи кулгили. “Букрни гўр тўғрилайди”, дейишади.

Дунёда яхшилар ҳам, адашганларни инсофга қорловчилар ҳам кўп. Афсуски, адашганлар ҳам оз эмас.

Бундай одамларга айтар сўзим шу: қандай истасангиз, шундай яшанг — бу сизнинг хоҳишингиз ва ҳуқуқингиз. Аммо, гўзаллик яратишга бел боғлаган яхши одамларга, яхшилиқ қилишга халақит берманг!

Қувондиқ Сиддиқов,
“Жаноб радио”.

QR орқали мақолани SI-аудио
тинглашингиз мумкин

Тахминан, учинчи курсда ўқирдим. Кузги семестр бошланган, “Орзу” чарм-галантерея фабрикаси ортидаги “Матбуот” меҳмонхонасида ёлғиз яшардим. Бир куни шомдан кейин эшигим тақиллаб, “Туркистон” газетасининг Фарғонадаги мухбири, самимий шоир Рустам Боймуҳаммад меҳмон бўлиб кириб келди.

Хонамда ярим буханка нон, бир тарелка чақилган ёнғоқ ва бироз сухаридан бошқа егулик йўқ эди. Дўконлар ёпилгани учун Чорсу томон юриб, “Тинчлик” метро бека-тигача бордим. У ердан ҳам бирор егулик тополмай, “Тошкент” вокзалига йўл олдим.

Вокзал буфетида Қўргонтепа ип-йи-гирув фабрикаси директори Илҳом ака ва бош ҳисобчи Нуриддин акани учратиб қолдим. Меҳмон кутиб турганимни айтганимда, Илҳом ака дастурхонга ширинликлар, мевалар ва бошқа егуликлар беришни буюрди. Нуриддин ака эса икки халтага турли таомлар ва ичимликлар солиб:

— Сиз мусофирчиликда юрибсиз, меҳмоннинг олдига тузукрок дастурхон ёзинг, — деб қўлимга тутқазди.

Меҳмонхонага қайтганимда, файеда у ёқдан-бу ёққа юрган Рустам ака мени кўриши билан койиди:

— Ҳой, бола, сен қанақа одамсан ўзи, меҳмонни ташлаб кетасанми?!

Анча вақтдан бери кутиб, соғ-омонлигимни билишни истаганини айтди. Уэр сўраб, олиб келганларимни кўрсатдим. Дастурхонни безатиб, халталарни очганимда, турли таом ва ширинликларни кўриб, унинг чехраси ёришди.

— Бу яхшиликларни ким берди? — деб сўради у.

Илҳом ака билан Нуриддин аканинг унинг ижодига хурматини, айниқса, “Янгалар” шеърини яхши кўришларини айтиб, саломларини етказдим.

— Эй, гапни шундан бошламайсизми?! — деб кулиб юборди Рустам ака.

Кейин Жакбарали Тиллаев, Нафиса Давронова, хоразмлик курсдошларимиз ва бошқа танишларимиз ҳам даврамизга қўшилди. Шеърлар ўқилди, хотиралар айтилди, кулги авжига чиқди. Кеча самимий суҳбатлар билан якунланди.

Ўша кеча биз учун оддий бир учрашув эди. Аммо инсон умрида шундай дамлар

бўлар эканки, уларнинг қадрини йиллар ўтгач англаганмиз.

Ҳар сафар Рустам акани эсласам, ўша воқеа ёдимга тушади. У меҳмонхона файеда у ёқдан-бу ёққа юриб: “Қайданам меҳмонга келдим-а?!” - деган эди. Бугун ўйласам, у ўша кеча меҳмон бўлиб эмас, хотира бўлиб қолиш учун келган экан.

Афсуски, бугун Рустам ака орамизда йўқ... Инсоннинг энг катта бойлиги молмулки эмас, юракларда қолдирган меҳри экан. Рустам ака бизга шеърлари, ҳазиллари, самимий суҳбатлари ва дилкашлиги билан сўнмас хотира қолдирди.

Хотиранинг ғалати жиҳати бор: унда инсоннинг ўзи йўқ, аммо овози, кулиши, қараши ва гаплари яшайди. Гўё, эшик ҳозир очилиб, Рустам ака яна кириб келадигандек. Аммо эшик очилмайди, фақат хотира очилади. Унинг эшиги очилганда эса кўзга беихтиёр ёш келади.

Рустам ака, ўша куни мени йўқлаб келганингиз учун раҳмат. Сиз ўша кеча дастурхонимга эмас, умримнинг энг қиммат хотираларидан бирига меҳмон бўлибсиз.

Орамиздан ўтган курсдошларимизнинг жойлари жаннатда бўлсин. Сизлар бугун орамизда йўқсиз, аммо ўша суҳбатлар, кулгилар ва самимий дамлар ҳамон биз билан. Энди хотираларни эслаганда, кулгимизга беихтиёр кўз ёшлари ҳам қўшилади.

Баъзи инсонлар ҳаётимиздан кетади, аммо хотирамиз ва юрагимиздан ҳеч қачон ўчмайди.

**Муроджон Тўхтаназаров,
“Тошкент шаҳри
телерадиоканали”
“Маърифий-кўнгилочар ва
ток-шоулар”
муҳарририяти бош муҳаррири
ўринбосари.**

ЯНГАЛАР

Нима қилса қилди янгалар,
Бағримизни тилди янгалар.
Сени оққа ўраб чирмашиб,
Менинг терим шилди янгалар.

Найрангини билдим уларни,
Ҳолим билмай кетди, янгалар.
Келинпошшо кўзёшин артиб,
Қўлин силтаб кетди, янгалар.

Бировнинг йўлига чўкалаб қолдим,
Оёғимда тугаб мадорлар.
Ортларидан тош отдим-у мен,
Бошларимни ёрди, ёр-ёрлар.

Атлас шойи кўрпалар солиб,
Юмалашиб кулди янгалар.
Ичкарига қўймай куёвни,
Беш-ўн сўмлик бўлди янгалар.

Ўша кеча чимилдиқ эмас,
Қора парда илди янгалар.
Сени бошқа бировга бериб,
Нима қилса қилди янгалар.

Рустам Боймуҳаммад шеъри,
Валижон Қодиров ижросида.

КУЗ ЁМҒИРИ

Хаёлимни бузганча аста,
Деразамни чертдингми хаста?
Кўз ёмғири видео ёмғирим
Дилга ёққан нидо ёмғирим.

Ёр мени ё ўйладимикин,
Дил дардини сўйладимикин,
Маҳзун кўшиқ куйладимикин,
Бердингми сен садо, ёмғирим.

Осмон қораймоқда тун каби,
Ёғаялпан сокин ун каби,
Ҳеч ким соғинмаган мен каби,
Жоним унга фидо, ёмғирим.

Чигал эди кўнгил тугундек,
Топилмади дилга дўст сендек,
Бу дунёда сен ҳам ҳеч мендек,
Бўлмагин зор, адо, ёмғирим.

Ерда сенга нима бор, эркам,
Манзилгоҳинг кўк эди кўркам,
Осмонингдан мен каби сен ҳам,
Бўлдингми ё жудо, ёмғирим.

Хаёлимни бузганча аста,
Деразамни чертдингми хаста?
Кўз ёмғири видео ёмғири
Дилга ёққан Худо ёмғири.

Юсуфжон Ҳамидов,
“Халқ сўзи” газетаси масъул котиби.

QR орқали мақолани SI-аудиода
тинглашингиз мумкин

ИККИ АСР ГУВОҲИ...МИЗ

90-йиллар авлоди — икки аср ва икки минг йиллик гувоҳи бўлиб, Совет Иттифоқи таназули ва Ўзбекистон мустақиллигига эришиш жараёнларида иштирок этган авлоддир. Улар - менинг сабоқдошларим, улар менинг дўстларим. Мустақиллиkning илк йилларидаги иқтисодий қийинчиликларга қарамай, сўз эркинлиги ва журналистика ривожини йўлида ижод қилиб, Ватан тараққиётига ўз ҳиссасини қўшди. Бугун эса улар тажрибали устозлар сифатида шогирдларини ватанпарварлик ва касбга садоқат руҳида тарбияламоқда, биз улар билан фахрланамиз.

Видеолавҳани
QR орқали кўринг.

ТАЛАБАЛИКДАН БИРОДАРЛИККАЧА: 30 ЙИЛЛИК СОҒИНЧ

Ўттиз йил — инсон умрида катта бир давр, аммо, чин дўстлик ва самимий меҳр-оқибат учун бу йиллар ҳеч нарса эмас экан.

ТошДУ, бугунги Ўзбекистон Миллий университетидаги талабалик йилларимиз, аудиториялар, устозлар, қизгин баҳслар ва ёшлик орзулари кечагидек ёдимда. Биз ўша йилларда бирга ўқидик, бирга изландик, бирга қувондик ва ҳаётнинг илк катта қадамларини елкадош бўлиб босдик. Кимдир сиртқи бўлимда ўқиган, кимдир бошқа йўлдан кетган бўлса-да, бу ҳолат қалбларимизни бир-биридан узолмади, аксинча, орамиздаги биродарликни янада мустаҳкамлади. Йиллар ўтиб, ҳар ким ўз касби, ўз тақдири билан турли томонларга тарқалди. Аммо,

талабаликда орттирилган самимий муносабатлар қалбимизда ўзгармай сақланиб қолди.

Бугун журналистика соҳасида ҳамкасб сифатида яна бир даврада учрашиб, ўша беғубор йилларни эслашнинг ўзи мен учун катта бахт. Инсонни инсонга боғлаб турадиган энг катта бойлик, бу - йиллар, масофалар ва турли ҳаётий синовларга қарамай, йўқолмайдиган меҳр-оқибат ва биродарликдир.

Бугунги учрашув менга шунини яна бир бор ҳис эттирдики, баъзи инсонлар ҳаётимиздан узоқлашиши мумкин, аммо, хотира ва қалбдан ҳеч қачон узоқлашмайди. Ўттиз йиллик соғинч бир учрашувда, гўё, бир лаҳзада тарқаб, биз яна ўша талабалик давридаги самимий дўстларга, биродарларга айландик.

Барчангизга шу меҳр-оқибат, шу биродарлик ва шу самимиятни асраб-авайлашни тилайман. Ҳаётда энг катта ютуқ мансаб ёки лавозим эмас, йиллар ўтса ҳам қадрини йўқотмайдиган яхши инсонлар ва чин дўстлардир.

Абдуғани Абдурахмонов,
“Хабар” газетаси ҳамда “Xabar.uz”
ахборот-таҳлилий портали бош муҳаррири.

Bolangizga o‘qib bering!

Dunyoda va O‘zbekistonda bolalarga nisbatan zo‘ravonlik xavfi ortib borayotgan bir davrda, jamiyatda har bir murg‘ak qalbni himoya qilish masalasi har qachongidan ham dolzarb va hayot-mamot masalasiga aylanmoqda. Namangan viloyatining Uchqo‘rg‘on tumanidagi bog‘chada 5 yoshli qizchaning muassasa xodimi tomonidan shafqatsizlarcha jinsiy zo‘ravonlikka uchrashi va bu kabi fojialar butun jamiyatni larzaga keltirib, tarbiya va xavfsizlik tizimini tubdan isloh qilish zarurligini yana bir bor achchiq haqiqat sifatida namoyon etdi.

Himoyasiz bolalarga zo‘ravonlik qilish, ularning pok dunyosini toptash insoniylikka xos bo‘lmagan illat. Aynan, shuning uchun ham bolalar huquqlarini oshirish milliy xavfsizlik va vijdon amri darajasidagi eng dolzarb muammo deb qaralmoqda. Har qachongidan-da muhim bo‘lib qolmoqda. Xo‘sh, buning uchun qanday islohotlar yo‘lga qo‘yiladi va qanday choralar ko‘rilmoqda? So‘nggi kunlardagi bolalar huquqi buzilishining ortgani meni shu savollarga javob izlashimga sabab bo‘ldi. Bu maqola bilan kattalarga va ayniqsa, bolalarga ham murojaat qilmoqchiman.

Aziz, bolajonim, sening yashash, sog‘lom rivojlanish, ta‘lim olish, oilada mehr ko‘rib ulg‘ayish va o‘z manfaatlarini himoya qilish huquqingni davlat va qonun o‘z himoyasiga olgan. “Bola huquqlarining kafolatlari to‘g‘risida”gi Qonun, aynan, shunday huquqiy kafolatlarni mustahkamlab qo‘ygan. Davlat organlari va tashkilotlar bolaga daxldor har qanday qarorni qabul qilishda birinchi navbatda sening manfaatini hisobga oladi. Bu tizim BMTning “Bola huquqlari to‘g‘risida”gi konvensiyasida belgilangan xalqaro normalar bilan ham uzviy bog‘liqdir.

Shuni unutmaki, seni har qanday zo‘ravonlikdan himoya qilish uchun maxsus qonun kuchga kirgan. “Bolalarni zo‘ravonlikning barcha shakllaridan himoya qilish to‘g‘risida”gi qonunning qabul qilinishi seni jismoniy, ruhiy va iqtisodiy zo‘ravonlikdan, e‘tiborsizlikdan hamda maktabdagi bulling va shafqatsizlikdan asraydi. Sening xavfsizliging endi faqat oilangning ishi emas. Bu ta‘lim, tibbiyot, huquq-tartibot organlari va mahallaning birgalikdagi burchidir.

Hamma gapni otang yoki onangga bildirishing va hech nimani yashirmaslik eng kerakli yo‘l. Avvalo, har qanday vaziyatda sen ogoh bo‘lishing, sergak turishing darkor. Shunday bo‘lsa-da, beg‘ubor dunyongga tajovuz qilgan vahshiylar hech qachon jazosiz qolmaydi.

Qonunlarimizda voyaga yetmaganga nisbatan oilaviy zo‘ravonlik qilganlarga 7 yildan 10 yilgacha ozodlikdan mahrum qilish jazosi belgilangan. Voyaga yetmagan

bolalarga jinsiy va ruhiy\ zo‘ravonlik ko‘rsatganlarga nisbatan o‘ta qat‘iy choralar qo‘llaniladi. Bolalarning jinsiy daxlsizligiga tajovuz qilgan shaxslarga maktab, bog‘cha va sport maskanlarida ishlash ta‘qiqlanadi. Zo‘ravonlikka uchragan bolalarga tibbiy, psixologik va ijtimoiy yordam ko‘rsatilib, ularning xavfsizligi to‘liq ta‘minlanadi. Sening huquqlaringni himoya qiluvchi Bolalar ombudsmani ham mavjud. U bolalarning huquqlari buzilganda, darhol yordamga keladi va aybdorlarni

javobgarlikka tortadi. Masalan, o‘tgan davrda Ombudsman tomonidan 1 934 ta murojaat ko‘rib chiqilib, bolalarga shafqatsiz munosabatda bo‘lganlar tegishli jazosini oldi. Sening atrofingdagi mahalla tizimi ham oilangdagi muammolarni erta aniqlab, seni turli xavf-xatarlardan himoya qiladi.

Har doim oila bag‘rida va mehr-muhabbatda yashashga haqlisan. Biroq, afsuski, qarovsiz va ota-onasiz bolalar ham bor. Mehribon davlatimiz bu kabi bolalarni mehribonlik uylarida

emas, oilada tarbiyalanishini ustuvor, deb bildi. Shu sababli 23 ta an‘anaviy bolalar muassasasi yopilib, atigi, 2 tasi qoldi va 130 ta oilaviy bolalar uyi tashkil etildi.

Farzandlikka olish, vasiylik kabi oilaviy muhitni yaratuvchi tizimlar tobora kengaytirilmoqda. Tushungan bo‘lsang, davlat har bir bolaning boshini silaydi. Ularni ovqat, kiyim-kechak va zarur buyumlar bilan to‘liq ta‘minlaydi. Ulg‘ayganida davlat tomonidan uy-joy beriladi. Ularning, sen va sening o‘rtoqlaring bepul ta‘lim olishing uchun mamlakatimizda 1,8 million o‘rinli bog‘chalar va 1,5 million o‘rinli maktablar ishlatilmoqda. Bog‘cha yoshidagi bolalarning qamrovi 27 foizdan 76 foizga yetkazildi. Bog‘chalarda o‘yin orqali ta‘lim berish usullari xorijdan o‘rganilgan. Masalan, Finlyandiya hamda Singapur tajribasi asosida 324 ta yangi darsliklar yaratildi. Ayrim do‘stlarningning jismoniy yoki imkoniyati cheklangan bo‘lsa,

bu holat hech qachon ta‘lim olishga to‘siq bo‘lolmaydi. Ular uchun inklyuziv ta‘lim yo‘lga qo‘yilgan va maktablar soni 3 591 taga yetgan. 10 mingga yaqin alohida ehtiyojli bolalar birga o‘qimoqda.

Bolajonim, sen shuni chuqur anglab yetginki, bu islohotlarning barchasi sening xavfsiz va baxtli ulg‘ayishing uchun. Har bir qonun va har bir mexanizm amalda to‘liq ishlab, sening huquqlaring va manfaatlarini har soniyada himoya qilishi davlatimizning eng asosiy maqsadi. Faqatgina qog‘ozdagi qonun va islohotlarning chinakam muvaffaqiyati ularning amaliyotda qanday ishlashi, jamiyatning hushyorligi va har bir bolaning xavfsiz muhitda kamol topishi bilan o‘lchanadi. Zo‘ravonlikning har qanday ko‘rinishiga qarshi murosasiz kurashish hamda farzandlar ovozigacha quloq tutish bugungi jamiyatimizning oldidagi eng oliy va kechiktirib bo‘lmas burchdir.

Zulfizar Mavlonova,
“BYO” gazetasi muxbiri.

SEN DAVLAT VA QONUN HIMOYASIDASAN!

Видеолавҳани QR-код орқали кўринг

Bolajonim, sen shuni chuqur anglab yetginki, bu islohotlarning barchasi sening xavfsiz va baxtli ulg‘ayishing uchun. Har bir qonun va har bir mexanizm amalda to‘liq ishlab, sening huquqlaring va manfaatlarini har soniyada himoya qilishi davlatimizning eng asosiy maqsadi.

Гендер тенглик ва аёлларнинг ҳуқуқи ошгани сайин хотин-қизларнинг фаоллиги ортиб бормоқда. Таълим, тиббиёт, ҳокимликлар ва ижтимоий ҳаётда ҳам ҳар томонда уларнинг ўрни юқорилаб бораётганини кузатиш қийин эмас. Айниқса, кўчаларда автомобил бошқараётган аёлларни кўриш одатий ҳолга айланди. Хўш, аёлларнинг машина бошқариши замон талабими ёки шунчаки шахсий хоҳиш? Замонавий аёл учун рулда бўлиш қанчалик ўринли ёки ноўрин?

ЭҲТИЁЖ, ҲУҚУҚ ВА МАСЪУЛИЯТ

Мамлакатимизда барча фуқаролар тенг ҳуқуқли ва шу сабабдан ҳам аёлларнинг транспорт воситасини бошқаришини табиий ҳолатдек қабул қиляпмиз. Шунга қарамай, бошқарувнинг ижобий ва баъзан кўнгилни хира қиладиган жиҳатларини кузатишимиз мумкин. Масалан, уй-рўзғор, ташвишлар ва фарзандлар тарбияси сабабли аёллар баъзан белгиланган жойга вақтида етиб боришга улгуришмайди. Шахсий автомобилга эга бўлиш эса уларнинг вақтини тежайди, ҳаракатланиш имкониятини оширади. Харидлар, бозор-ўчалар пайтида оғир юкларни кўтариб юриш эҳтиёжини камайтиради. Хавфсизлик ва эркинликка йўл очади. Шунингдек, жамоат транспортида ёки таксида аёлларга нисбатан айримларнинг номуносиб муомала кўрсатиши, гап-сўз билан шидқимлик қилиш ҳолатлари учраб туради. Ўз автомобилга эга бўлган аёл эса бундай ноқулайликлардан холи бўлади ва ўзини руҳий жиҳатдан хотиржам ҳис қилади.

Шундай бўлса-да, автомобилнинг бир қурилма эканини ҳисобга олсак, у қутилмаганда бузилиб қолиши ёки техник хизмат талаб этиши мумкин. Бу эса эҳтимол, аёлларга бироз қийинчиликни пайдо қилади. Яна бир ноқулай тарафи жамиятда ҳамон аёлларнинг машина бошқаришига салбий ва энсаси қотиб қарайдиган баъзи эркаклар учрайди. Ҳайдовчи эркаклар машина бошқарган аёлни кўриб қолишса, атайлаб, йўлини кесиб ўтишга, сиқиб қўйишга ҳаракат қилишларига

гувоҳ бўлганмиз. Ҳатто, асоссиз “даг-дага” қилишдан ҳам қайтишмайди. Гўё, йўл ҳаракати қоидалари ва йўллар фақат эркакларга тегишлидек.

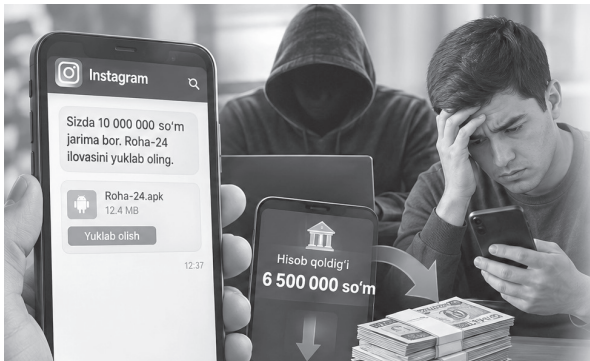
- Бугунги кунда аёлларимиз лидерлик ва раҳбарлик соҳаларида, умуман, ҳар бир жабҳада етакчи мутахассисларга айланмоқда. Улар ўз эҳтиёжларини ҳеч кимнинг ёрдамисиз, мустақил ҳал этаётгани, шубҳасиз, қувонарли ҳолат. Аёллар ишга, бозорга, болаларининг мактаби ёки богчасига ўз автомобилларида қатнашмоқда, дейди инструктор Моҳинур Рўзиева. - Қолаверса, улар табиатан тартиб-интизомни ҳуш кўришди ва йўл ҳаракати қоидаларига қатъий амал қилишга интилишади. Йўлларда қоида бузмайдиган, тартибли ҳайдовчи аёлларимиз кўпайса, йўл-транспорт ҳодисалари сони сезиларли даражада камаяди. Бундай интилувчан ва мустақил аёлларимиз сафи кенгайиб бораётганидан фақат хурсанд бўламиз.

Ҳақиқатан ҳам аёллар рулда аксарият ҳолларда вазмин ва хотиржам ўтиришади. Бўлар-бўлмасга асабийлашиб, асоссиз тортишишларга киришмайди. Бу эса йўллардаги кўплаб тушунмовчилик ва низоларнинг олдини олади. Аслида, одамларнинг жинсига эмас, уларнинг автомобилни қандай бошқараётганига эътибор қаратиш лозим. Зеро, ҳамма уйдан чиққач, манзилга ва оила бағрига соғ-саломат қайтиб келишдир. Унутмайлик, йўл қоидаси — умр фойдаси!

Шаҳзода Янгиева

6,5 МИЛЛИОН СЎМ ЭГАСИГА ҚАЙТАРИЛДИ

Ҳолат Бухоро туманида содир бўлди. Бир кишига Instagramда АРК-файл юборилган. Бу файл орқали унга “Roha-24” номли иловани юклаш таклиф этилган. Хабарда гуёки унинг 10 миллион сўм жаримаси борлиги маълум қилинган.

Бунга “лаққа” тушган фойдаланувчи иловани телефонига ўрнатиб, унга кирган. Сўнг унинг банк ҳисоб варағига тушиши кутилаётган пулнинг 6,5 миллион сўми ғойиб бўлган...

- “Roha-24” деган илова келди. Сенга жарима бор, деб. Мен билмай туриб, ўша иловага кириб олдим ва яна чиқдим. Ҳисоб рақамимга 9 миллион сўм пул тушиши керак эди. Шундан 6,5 миллион сўмини ечиб олишган, — деди жабрланувчи.

Сонияларда миллионларидан айрилган одам зудлик билан ички ишлар ор-

ганларига мурожаат қилди. Ўз вақтида кўрилган чоралар сабабли 6,5 миллион сўм эгасининг ҳисоб рақамига қайтарилди.

Биз нотаниш шахслардан келган АРК-файлларни юкламаслик, шубҳали ҳаволаларга кирмаслик ҳамда банк картаси ва ҳисоб варақларига онд маълумотларни бегона шахсларга бермасликни тавсия қиламиз.

Муроджон Раҳматуллаев, вилоят ИИБ ахборот хизмати ходими.

БУХОРОДА СОМОНИЙЛАР ДАВРИГА ОИД НОЁБ ГАНЖ ПАНЕЛЬ ТОПИЛДИ

Бухоро шаҳридаги Шахристон археологик ёдгорлигида Ўзбекистон-АҚШ халқаро археологик экспедицияси тадқиқотлари давомида Сомонийлар даврига оид ноёб топилма — жомеъ масжидининг меъморий безакларига мансуб, куйфий ёзувлар туширилган ганж панель қолдиқлари аниқланди.

Экспедицияда Ўзбекистон ва АҚШ мутахассислари билан бирга Россия ва Эрон археологлари, рассомлар, чизмачилар ҳамда “Бухоро” давлат музей-қўриқхонаси ходимлари иштирок этмоқда.

Мутахассислар таъкидлашча, ганж панель тўлиқ ва яхши сақланмаган. Шу боис, топилмани емирилишдан асраш, мустаҳкамлаш ва илмий қийматини сақлаб қолиш мақсадида реставрация, консервация ва ҳужжатлаштириш ишлари бошланган.

Экспедиция раҳбари Жамолiddин Мирзаахмедовнинг қайд этишича, панелдаги ку-

фий ёзувлар ва меъморий безаклар Сомонийлар даврида шаклланган бадий-меъморий анъаналарни ўрганишда муҳим аҳамиятга эга. Топилма меъморий безак, ганж ўймакорлиги ва эпиграфиканинг ягона композицияда уйғунлашгани билан ҳам қимматлидир.

Айни пайтда мутахассислар ганж безакларининг таркиби, услуби, ёзув хусусиятлари ва меъморий контекстини ўрганмоқда. Топилмани Сомонийлар даври Бухороси тарихи ва меъморчилигини ёритувчи муҳим археологик манба сифатида илмий муомалага киритиш ишлари олиб борилмоқда.

Бухорода уй-жой масаласида ота-онаси билан жанжаллашган 29 ёшли йигит уларнинг хонадонига бензин сепиб, ёнғин чиқарди. Оғир тан жароҳатларига қарамай, ота-она омон қолди, суд эса ўғилни 15 йилу 6 ойга озодликдан маҳрум қилди

Видеолавҳани QR-код орқали кўринг

БИР ОИЛА ФОЖИАСИ: ОТА-ОНАСИНИ ЁҚҚАН ЎҒИЛ ПАНЖАРА ОРТИДА

Бухорода 29 ёшли Х.Н. уй-жой масаласида ота-онаси билан жанжаллашиб, уларнинг хонадонига бензин сепиб, қасддан ёнғин чиқарган. Бу воқеа 2026 йил 15 май куни соат тахминан 23:00 да содир бўлган. Ўша пайтда қарийб 80 ёшли ота-онаси ётоқхонада бўлган ва эшик ташқаридан қулфлангани учун ичида қолиб кетган. Х.Н. гугурт қақиб, уйни ёқиб юборганидан сўнг қўрқиб кетиб, ота-онасига ёрдам бермасдан воқеа жойидан қочган.

Ота танасининг кўп қисми куйганига қарамай, эшикни очиб, хотинини қутқарган ва уни 3-қаватгача олиб чиққан. Ота-она, қарийб, тўрт ой касалхонада даволанган бўлса-да, судда фарзандини ҳимоя қилишга уринган. Тергов ва суд жараёнида эса судланувчининг кўрсатмалари ўзаро зид экани аниқланган. Можаронинг асосий сабаби ота-онанинг уй-жойни ўғли номига расмийлаштириб беришдан бош тортгани бўлган. Бундан ташқари, оилада келин ва

қайнота-қайнона ўртасидаги доимий келиш-мовчиликлар ҳам низони кучайтирган.

Ёнғиндан бир неча соат олдин Х.Н. онасини бўғишга уринган, телевизорни синдирган ва жанжал кўтарган. Ёнғин оқибатида хонадон, кўп қаватли уйнинг кириш қисми ва бошқа хонадонларга жами 91 миллион 884 минг сўмлик зарар етказилган.

Қутқарувчилар ёнғинни тезкорлик билан бартараф этиб, юқори қаватларда қолган одамларни ҳам эвакуация қилган. Суд Х.Н.ни икки ёки ундан ортиқ шахсни хавфли усулда ўлдиришга суиқасд қилиш ҳамда ўзганинг мулкни хавфли усулда қасддан nobуд қилишда айбдор деб топган. Унга жиноятлар мажмуи бўйича 15 йил 6 ой озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланган.

Бу воқеанинг энг оғриқли жиҳати эса ота-она ва фарзанд ўртасидаги йиллар давомида шаклланган меҳр, ишонч ва оилавий муносабатларнинг бир лаҳзада вайрон бўлганидир.

ҒИЖДУВОН ЁШЛАРИ: ИМКОНИЯТ ВА НАТИЖАЛАР РАҚАМЛАРДА

(давоми, боши 1-бетда)

Китобхона, тил ва замонавий касблар

Соктари МФЙда кутубхона ва хорижий тилларга ўқиш маркази ташкил этилмоқда. Йил якунига қадар фойдаланишга топширилган ушбу мажмуада **20 нафардан ортиқ ишсиз ёшнинг бандлиги таъминланади.**

Соктари ва Каллон маҳаллалари ёшлар етакчилари ташаббуси билан “Маҳаллам — лойиҳам” дастурида ғолиблик қўлга киритилди.

— Ёшлар ташаббусини қўллаб-қувватлаш энг муҳим вазифа. Ёш ўз ғоясининг амалга ошишига ишонч ҳосил қилса, у маҳалла ҳаётида ҳам фаол иштирок этади, — дейди маҳалла ёшлар етакчиларидан бири.

Қўрғон маҳалласида **3 миллиард 200 миллион сўм** ҳисобидан Замонавий инновацион ёшлар маркази ташкил этилади. “Ёшлар боғи”да эса 2026 йил октябрь ойида капсулани китоб дўкони очилади.

Ғаждумак маҳалласида собиқ “Мирзаён” оилавий поликлиникаси биноси негизида замонавий кутубхона ва IT-марказ ташкил этилиб, уни 2027 йил март ойида фойдаланишга топшириш режалаштирилган.

— Кутубхона бугун фақат китоб ўқиладиган жой эмас. У тил ўрганиш, IT ва замонавий касбларни эгаллаш учун ҳам ёшларга хизмат қилиши керак, — дейди ёшлар етакчиларидан бири.

Спорт ва соғлом турмуш тарзи

Амиробод МФЙдаги 32-мактаб ҳовлисида мини-стадион ва воркаут майдончаси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Позагари ва Ғалаба маҳаллаларидаги футбол ўйингоҳларида девор, тўсиқ ва ёритиш тизимлари янгиланмоқда, майдонлар таъмирланиб, ўриндиқлар ва кузатув камералари

ўрнатилмоқда. “Зарафшон” маҳалласида яккакураш спорт турларига мўлжалланган **15х30 метрлик спорт зали** қурилади.

18-мактаб ҳудудидаги фойдаланилмаётган футбол майдони эса реконструкция қилиниб, маҳалла аҳолиси ва ёшлари ихтиёрига берилади.

Ёшлар тадбиркорлиги ва бандлиги

Ёшлар тадбиркорлигини қўллаб-қувватлаш мақсадида 2025 йилда ПК-60, 61 ва 62-сонли қарорлар асосида **166 нафар ёшга 13 миллиард 553 миллион сўм** ажратилган бўлса, 2026 йилда **160 нафар ёшга 12 миллиард 771 миллион сўм** ажратилиши белгиланган.

Замонавий таълим йўналишида эса ёшлар учун **AI Workshop** дастури йўлга қўйилади. “Келажак” марказида сунъий интеллект лабораторияси ва AI ҳамда ITга ихтисослашган мактаб ташкил этиш чоралари кўрилмоқда.

“Кўмак” дастури асосида ҳозирга қадар **13 та маҳаллада хорижий тилларга ихтисослашган ўқув маркази** ташкил

этилди. Соҳибий ва Саидкент маҳаллаларида яна икки марказ очиш учун **260 миллион сўмлик ссуда** ажратиш режалаштирилган. Эҳтиёжманд оилаларнинг фарзандлари эса “касб ваучерлари” орқали бепул ўқитилади.

Битирувчиларга манзилли ёндашув

Меҳнат бозорига кириб келган **4 минг 923 нафар битирувчи** билан манзилли иш ташкил этилди.

Олий таълимни тамомлаган **1 018 нафар битирувчидан 828 нафари доимий ишга**, 26 нафари тартибли миграцияга йўналтирилади, 164 нафарига тадбиркорлик учун имтиёзли кредит ажратилади.

69 нафар профессионал таълим битирувчисидан 44 нафари ишга жойлаштирилади, 1 нафарига субсидия асосида асбоб-ускуна берилади, 7

Мактабни тамомлаган **3 минг 836 нафар битирувчидан 3 минг 411 нафари** олий ёки касбий таълимда ўқишни давом эттиради, 28 нафари ишга жойлаштирилади, 302 нафари замонавий касбларга ўқитилади, 95 нафарига тадбиркорлик учун кредит ажратилади.

“Пайшанба — ёшлар куни”: муаммога — амалий ечим

Ёшлар билан очиқ мулоқот доирасида **120 та учрашув** ўтказилиб, уларда **15 минг 815 нафар ёш** иштирок этди. Учрашувларда билдирилган **191 та муурожаатнинг 162 таси жойида ҳал қилинди**. Қолган 29 та муаммо ва тақлиф бўйича йўл хариталари ишлаб чиқилиб, ижроси назоратга олинган.

Туманда ёшлар учун инфратузилма ҳам кенгаймоқда. Қўрғондаги “Ёшлар маркази” 2026 йилда фойдаланишга топширилади. Нодирабегим маҳалласида **1 миллиард 630 миллион сўмлик** лойиҳа асосида янги ёшлар маркази қурилиб, 2027 йил II чорагида якунланиши режалаштирилган.

2030 йилга қадар Ғаждумак ва Ғовшун маҳаллаларида ҳам янги “Ёшлар марказлари” барпо этилади. Қорабоғ маҳалласида эса 3-сонли техникум балансида замонавий автодром ташкил этилади. 61-мактаб реконструкция қилиниб, қўшимча ўқув биноси қурилади.

Умуман, Ғиждувонда ёшлар билан ишлаш рақамлар ва лойиҳалар кўламида яққол намоён бўлмоқда. Спорт майдонлари, кутубхоналар, IT-марказлар, ёшлар марказлари, ўқув курслари ва имтиёзли кредитлар — буларнинг барчаси бир мақсадга, яъни ёшларга ўз салоҳиятини рўёбга чиқариш учун муносиб шароит яратишга хизмат қилмоқда.

Зеро, бугун ёшга берилган имконият — эртанги кун тараққиётга қўйилган мустаҳкам пойдевордир.

MUASSIS :
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
YOSHLAR ISHLARI
AGENTLIGINING BUXORO
VILOYATI YOSHLAR ISHLARI
BOSHQARMASI

Bosh muharrir :
Laylo HAYITOVA

Gazeta Buxoro viloyati Matbuot va axborot boshqarmasi tomonidan
2017 yil 15 dekabrda 05-081 tartib raqami bilan ro'yxatga olingan.

BOSH HAMKOR:
O'zbekiston yoshlar ittifoqi
Buxoro viloyati Kengashi

TAHRIR HAY'ATI:
Shavkat Rahmonov
Mirali Hamroyev
Obidjon Hamidov
Shuhrat Jumayev
Sadoqat Siddiqova
Dilshod Yo'ldoshev
Mirshod Ochilov

TAHRIRIYAT MANZILI:
Buxoro shahri, Alisher Navoiy
ko'chasi, 10-uy.

TAHRIRIYAT HISOB-RAQAMI:
20210000404114165001 “Agrobank”
Buxoro shahar filiali, MFO: 00089, OKONX:
87100, STIR: 203590296
Nashr ko'rsatkichi: 3051

ISSN 2181-6557

**SAHIFALOVCHI -
DIZAYNER:**
Xurshid Abdullayev

Gazeta “Photo Express” XICH ofset
usulida 1250 nusxada chop etildi.

Bosmaxona manzili:
Qarshi shahri, Mustaqillik
shox ko'chasi, 22-uy

Navbatchi muharrir: Zulfizar Mavlonova
Tasvirchi: Husan Hakimov

Hajmi 2 bosma taboq. Qog'oz bichimi A-3. -buyurtma.
Topshirildi — 10:00. Chop etish vaqti: 11:00
Bahosi kelishilgan narxda 14.10.2026 yil

www.buxoro-yoshlari.uz sayti orqali biz bilan birga бўлинг.